

Tallinna Polütehnik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA AMETIUHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 27 (70) Neljapäeval, 20. detsembril 1951. a. III aastakäik

Создать все условия для успешной сдачи экзаменацонной сессии

Весь коллектив студентов и преподавателей института живет в эти дни напряженной трудовой жизнью.

В этот ответственный предэкзаменационный период основная масса студентов готовится отчитаться перед своей родиной за работу в первой половине учебного года.

При правильной организации учебного процесса, каждый студент, по существу, должен начать готовиться к экзамену уже с первых дней учебного года.

Это значит, прежде всего, что не должна быть пропущена ни одна лекция, ни одно практическое и лабораторное занятие.

Это значит — точное, аккуратное выполнение всех заданий, контрольных работ, подготовка к семинарским занятиям.

Это значит — систематическая, повседневная работа над проходящим материалом в течение всего семестра. И те, кто так поступал, пожинают неплохие плоды своего труда. Вот несколько таких студентов: Фоминых (Л-31), Ингермаа, Мищенко, Башкиров (ММ-35) и др.

На некоторых факультетах до сих пор еще очень плохо обстоит дело со сдачей текущего материала.

Такие студенты, как Янушкевич (Л-31), Суворова (Л-33) и некоторые другие не сдали ни одного задания по черчению, не написали ни одной контрольной работы по математике, физике, противоположности материалов. Студент Бойкова (Л-33), повидимому, мало беспокоит его прошлогодний долг по физике.

Газета уже не раз подчеркивала, что только те студенты будут допущены к экзаменам, у которых сданы все зачеты, которые не имеют долгов по лабораторным и контрольным работам. Тем не менее еще значительная часть студентов первого и второго курсов, особенно на факультете, где деканом доц. Мурель, имеют огромное количество несданных лабораторных и контрольных работ, что вызывает особую тревогу за исход сессии на этом факультете.

Чем обяснять, что до сего времени такие студенты, как Архипов, Голубь (Л-34) не сдали своей задолженности за прошлый учебный год.

Что сделано деканом, преподавателями кафедры для того, чтобы эти студенты подошли к экзаменам, не имеющим долгов?

Публикующие сегодня материалы рейда по общежитиям института, организованного редакцией газеты «Таллинский политехник» свидетельствуют о ряде ненормальностей, мешающих студентам плодотворно работать. С другой стороны обнаружены безобразные факты поведения студентов в некоторых общежитиях — грязь, беспорядок, недисциплинированность, безделие. Несмотря на произведеные переселения студентов, в связи с появившимся дополнительным жилим фондом, не чувствуется той деловой обстановки, которая должна быть постоянно, а особенно в этот ответственный период подготовки к зачетам и экзаменам.

Дирекция, партийная, комсомольская и профсоюзная организации института должны принять самые энергичные меры для ликвидации имеющихся место ненормальностей и создания необходимых условий для нормальных занятий студентов.

Необходимо в оставшееся время до начала экзаменацонной сессии организовать помочь отстающим, как со стороны более сильных студентов, так и со стороны преподавателей. Пора начать проводить консультации по предметам, выносимым на экзаменацонную сессию на кафедрах и в общежитиях.

Деканам факультетов следует немедля наладить точный учет сдачи текущих заданий и с помощью общественных организаций воздействовать на нерадивых студентов.

Остаются считанные дни до начала зачетов и экзаменов и нужно использовать самым рациональным образом каждый час, каждую минуту для подготовки к предстоящей сессии.

Juhi nimega huulil

Lippe lehvimas detsembrituules, valgusvihke igast aknast näed, rõõmsat ruttu tänavatel kuuled — tāna on ju valimistepäev.

Tāna meie rahvas kindlalt astub valima nii maal kui linnades, kõlab kõikjalt rõõmus hüüe vastu: „Hääletame kommunismi eest!”

Et me tööstus rohkem tooteid annaks, rauda, masinaid et rohkem saaks, et me põllud suuri saake kannaks ja et soo saaks viljakandvaks maaks; et veel kaunimateks kasvaks linnad, et elekter säraks kogu maal,

et me teadus edasi võiks minna — selle eest me rahvas hääletab.

Meie rahvas rahu nimel valib annab hääle rahu vōidu eest, seda vōitlust juhtimas suur Stalin ja parti me endi ridadest.

Stalin ja parti, parti ja Stalin kõikjal alati meid juhivad.

Nii ka tāna valimiste saalis iigaühe südames on nad.

Ja kui vōimsaid punalippe tuules tāna rõõmsalt lainetamas näed, lähed Suure Juhi nimi huultel teadlikuna andma oma häält.

E. KESKULA (0-11)

Kõrgema matemaatika õppimisest

Matemaatilised õppeained — kõrgem matemaatika, kujutav geometria ja teoreetiline mehaanika — moodustavad suuremahulise põhialaste rühma tehniliste teaduskondade esimesel ja teisel kursusel. Nende aine korralik omadamine avab ligipääsu teoreetiliste erialatele. Seepärast on tähtis, et matemaatilisi distsipliinide õpitakse täie tösidusega ja kindla tahtmisega; see peab olema kindel tahtmine sillutada endale hea ligipääs oma eriala ainetele juurde.

Edukus matemaatiliste distsipliinide õppimisest eeldab peale hea tahtmisse ka mõningal määral õppimiskust. Vaja on osata saavutada kõrgeid tagajärgi võimalikult vähese töö- ja ajakuluga. Ökonomoomse õppimistaktika väljatöötamisel on noori üliõpilasi piüdnud aegasti abistada kõik matemaatiliste aliente õppejõud.

Matemaatiliste õppeainete õppimise sisaldab mitut erinevat elementi: 1) arusaamine väidetest ja nende töestamisest, probleemidest ja nende lahendamis-meetodidest, 2) arusaadud faktide, nende loogilise järjestamise põhimõtete ja selgunud meetodite meeld-ejätmine, 3) leidlikkuse arendamine teadaolevate faktide kasutamiseks, meelesolevate meetodite rakendamiseks, 4) vastupidavuse suurendamine matemaatiliste toimingute kestvamaks sooritamiseks. Nende elementide loetelus tuleb arusaamine seada kahtlemata esikohale, sest ilma arusaamise osutub kõik edasine värtusutetuks. Ometi on ka selge, et kord arusaadud materjal, kui temast mitte midagi meelete ei jäta, saab varsti takistuseks õppeaine niisugustest edasistest osadest arusaamisele, kus selle materjaliga opereeritakse.

Leidlikkuse arendamine saab aga toimuda alles siis, kui rakendamise-letulevaist vahenditest on põhjalikult aru saadud ja neid ka külaldaaselt mäletatakse. Vastupidavuse tõstmise matemaatiliste toimingute sooritamiseks eeldab muidugi, et neid toiminguid sooritada osatakse.

Matemaatilisi distsipliinil iseloomustab ühine, deduktivselt teooriale omane üleselitus: sobivate mõistete moodustamine, otstarbekohaste meetodite kujundamine, otustavate asjaolude väljaselgitamine ja kindel sõstematiseerimine. Seepärast peab nii suguste õppeainete õppimisel tähelpanekult jälgima, kuidas uued ja tihti üllatavad asjaolud järeluvad

sundiva paramatusega mõningatest tuntud faktidest, pealegi mõnikord üsna vähestest ja väga lihtsatest faktidest. Matemaatilise loengu jälgimine mõuab mõtete kontseenterimist ja kujutlusvõime pingutamist. Loengu jälgimine on aga ainult kaas-mõtlemine; kui seejuures kõik tundub arusaadavana, siis võib loota, et esimene samm õppimises on tehtud. Kas on, see peab varsti selguma: veel sama päeva öhtul tuleb kontrollida, kuidas samade küsimuste läbimõtlemistega ise toime tullakse, esmalt veel loengumärkmete najal ja lõpuks ka ilma nendeta. Niisugune enesekontrollimine on matemaatiliste distsipliinide õppimise köige otsutav faas. Ilma järgneva koduse analüüsimsa tääb harjutustundide kasutegur matalaks, küündides vaevalt pooleni võimalikust. Et harjutustundides vettakse lahendamisele enamasti nisu-guseid ülesandeid, mis peavad aren-dama leidlikkust, siis ei saa nende ülesannete lahendamisprotsessi ko-dust analüüsimist asendada mõne lihtsama uue ülesande lahendamine. Kodus lahendada antud ülesannete kallale võib asuda alles pärast har-jutustundides käsitletud materjalil läbimõtlemist, sest seal enamasti leidubki välti nende lahendamiseks. On selge, et õigeaegse ja järjekindla koduse töötamise puhul võib saavu-tada kokkuhoiud matemaatiliste aine-õppimiseks ettenähtud kodusest tüübast vähemasti kolmandiku ulla-tuses. Seda ülejääki võib kasutada aine varasemate osade kordamiseks, aga ka kiiruse ja vastupidavuse suu-rendamiseks matemaatiliste toimin-gute sooritamisel. Vastupidavuse harjutamiseks tuleb muidugi varuda vähemasti koimetunniline ajavahemik ja jõukohased ülesanded üksteise jä-rel lahendamiseks.

Kui üliõpilane on semestri vältel osa võtnud õppetööst ilma puudumi-seta ja on suutnud oma kodust töötamist matemaatiliste õppeainete osas organiseerida taktikaliseid õigesti, siis on eksamisessioonil just mate-maatiliste aliente kõige vähem mu-ret. Mäletan üht iseloomustavat juh-tumit eelmiseid eksamisessioone: Üliõpilasele, kes oli senised eksamid, nende hulgas kõik matemaatiliste aine-õskandid, juha sooritanud hind-dega „väga hea“, tähenasid õpi-märkmiku kätteandmisel, et seega on tal head väljaväated saavutada sel sessioonil eranditult kõrgeimad hind-ed, sest ees oli ainult paar väike-sma ulatusega aine eksamit. „El, nüüd on minu ained läbi“, ütles ta tösiselt — „ees on need, mis pole mulle nii kerged“. Kellel aga se-mestri vältel oli koduses töötamises puudujaäke, Neil tuleb nüüd teha suuri pingutusi oma seisukorra päästmissa. Ka need pingutused peavad algama õigest ostsast; arusaamiseleel meeldejätmisele ja oskuste täiendamisele. Arusaamist takistavate raskuste ületamiseks pakuvad laial-dast abi konsultatsioonid arvestuste ja eksamite eel. Matemaatilise aine mehaaniline õppimine ilma arusaamisesta on kindlasti tühine enes-pettus, sest kavatsumas eksamineerijat petta peaks olema just matemaatiliste aine-õpe puhul lootusetu.

Agitkollektiivi lähimaid ülesandeid

Seisame valimistöö viimase ülesande ees — see on valimiste edukas läbiviimine. Seepärast on kõigi agitatsioonikollektiivi liikmete esimeseks ja tähtsaimaks ülesandeks oma sense töö analüüs ja tehtud vigade parandamine. Tuleb vabaneda meie pea-misest puudusest — passiivsusest ja halvemal juhtumil lausa „alt-vedamisest“, nagu seda tegid mõningad mäjandusteaduskonna agitaatorid nimekirjade kontrollimisel. Sm-d Lilia Tisler ja Aino Jaanov (K-II), kandes ette oma tööst agitkolu hõimule vanemale sm. Otsasonile, teatasid, et töö antud ülesates on täidetud. Kontrollimisel sm. Otsasoni poolt selgus, et need andmed ei vastanud töele. Nende seltsimeeste selline käitumine kahjustas kogu agitatsioonikollektiivi tööd. Väga passiivselt on suhtunud oma töössse sm. Vilma Hinno (T-III), kes jää oma valijate nimekirja õigsuse kontrollimisel kollektiivi viimaseks agitaatoriks. Passiivselt on agitaatorite tööd kontrollinud keemia-mäeteaduskonna grupp-

partorg sm. Petuhov ja ehitus-teaduskonna agitbrigaadi juhataja sm. Jürgenson.

Suure panuse valimistöösse on seni andnud mehaanikateaduskonna brigaadi juhataja sm. Ivan ja rühmavanemad sm. Jänes (meh.), sm. Silde (ehit.), sm. Korv (keemia-mäet.) ja sm. Otsason (maj).

Seniste vigade analüüs ja nende parandamine iga kollektiivi liikme poolt on kindel tagasis valimiste läbiviimise kireks teostamiseks. Uhinedes teiste Nõmme rajooni agitkollektiivide üleskutsega, on ka meie agitaatorite kollektiiv vörtnud vastu otuse lõpetada valimised oma valimis-kaoskonnas hiljemalt kella 14-ks. Selle saavutamiseks on aga tingimata vajalik, et kõik TPI agitatsioonikollektiivi liikmed tulid pühapäeval valimispunkti nr. 9, Leegi tänav 14, hiljemalt kella 8 hommikul ja annaksid oma poolse panuse valimiste kireks ja häireteta läbiviimiseks.

E. LAURITS, TPI agitkollektiivi juhataja

Teie ühiselamud eksamisessiooni eel

«Tallinna Polütehniku» toimetuse ja instituudi ühiskondlike organisatsioonide reid TPI ühiselamutesse

Mõöduud pühapäeval toimus ühiselamus nr. 1 üliõpilaste kohtmine Kalinini rajooni I jaoskonna rahvakohtniku kandidaadi sm. Voldemar Brunfeldtiga. Pildil: rahvakohtniku kandidaat sm. V. Brunfeldt vestlemas üliõpilastega.

H. Roosipuu foto

ДЕНЬ ДВУХ СТУДЕНТОВ

Раннее морозное утро. Свежий ветер чуть колышет потемневшие ветви деревьев.

Ясное небо, и бюро прогноза обещает хорошую погоду. Жаль нет снега.

... Как не хочется идти на лекции в такой, полный необычайных перспектив день — думает студентка Т. Лапина. И уютно уверившись в одеяло снова отдалась во власть Морфея.

Итак, лекцию по химии 14 декабря Лапина просто пропала как и многие другие лекции и практические занятия.

В это же раннее морозное утро студентка А. Бурыкина, несмотря на большой соблазн, одолевший Лапину, как обычно, при-

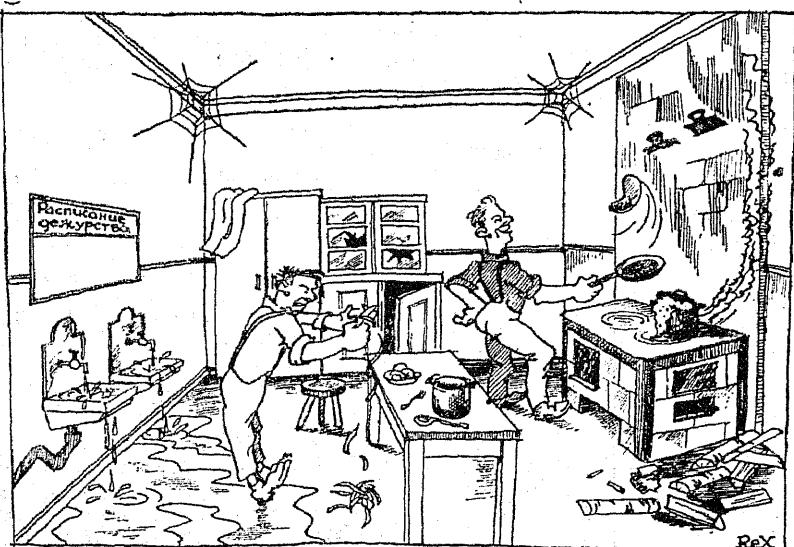
существовала на всех лекциях и семинарских занятиях.

В отличие от Лапиной, которая после «томительного дня» легла отдыхать, Бурыкина в деловой обстановке провела остаток дня и вечера.

Этот день характерен для этих двух студенток. Пропускная занятия (в ноябре и декабре 24 часа), семинары (из восьми пропущено четыре) Лапина плется в хвосте, имея по четырем контрольным работам двойки.

Занимаясь систематически студентка Бурыкина подходит к экзаменационной сессии с хорошими результатами.

А. ЛАДИН

Selline olukord valitseb tihti Kohtu ja Laia tänavu ühiselamute käökides

J. Suurmetsa karikatuur

У студентов на Кохту 4

В последнее время значительно изменилось положение в общежитии на ул. Кохту.

Совсем недавно в комнатах была большая скученность, т. к. не было достаточно площади для более свободного размещения студентов. Это в некоторой мере определяло тот беспорядок, который можно было наблюдать во многих комнатах общежития.

Особенно отличалась в этом смысле комната № 19. Здесь некоторые студенты (Сергачев, Филиппович, Федорко), игнорируя правила поведения в общежитии, ложились на кровати в одежду и обувь, нарушили дисциплину, не соблюдали чистоты и порядка в комнате.

Особенно плохо обстояло с порядком на кухне (к сожалению и сейчас здесь не лучше): график дежурств не соблюдался

и в этом повинны и старосты общежития и студсовет в целом.

Немного лучше стало положение в общежитии после переселения. Наблюдается некоторый порядок, в комнатах стало чище хотя еще есть много недостатков, которые нужно и можно ликвидировать, если сами студенты возьмутся за это.

Комсомольская организация и наш шеф — строительный факультет мало уделяют внимания общежитию.

Секретарь комитета комсомола тов. Озеров очень редкий гость у нас.

Мне кажется, что если мы соединенными силами возьмемся за налаживание работы в общежитии, то будут созданы все необходимые условия для нормальной работы, для успешной подготовки к экзаменационной сессии.

Л. КУКЛЯ (К-32)

ÜHISELAMUS Nr. 2

Nõukogude kord on loonud avarad õppimisvõimalused kõigile noortele. Kaugemalt pärievatele üliõpilastele on antud elamispind ühiselamus.

Ühiselamus nr. 2 elab ligi 100 üliõpilast. Enamus neist õpib vannemate kursustel. Vastavalt sellega oleks põhjus arvata, et meie ühiselamus on eeskujulik kord ja puhtus. Kuid paraku pole see nii. Kontrollkäikude tulemused näitavad, et sageli üliõpilased ei oska elada nii, nagu see on kohane nõukogude üliõpilasele. Ei suudeta aru saada, et ühiselamus on üliõpilasele kodu. Mitmete tubade kollektiivid (tuba nr. 2 — toavanem Rahuosa, nr. 14 — toavanem Veskisaar, tuba nr. 21 — toavanem Sampka) ei ole veel omandanud õiget suhtumist elusse ühiselamus. Nendes tubades valitseb korralagedus — laudadel

vedeleb sageli sigaretiotsi ja raamatuid segamini, voodid on korraastamata ja öökappides valitseb täielik korras. Välitseb minnalaaskmise mееleolu — mis maikka tuba korras hoian, niikunii on varsti jälle segamini!

On lubamatu, et samal ajal kui enamuse tubade kollektiivid suudavad oma tuba korras hoida, siis mõnede tubade elanikele osutub see liiga raskeks. Tihti vabandatakse korralagedust inventari vähesusega. Ei saa eitada, et meie ühiselamus esineb puudusi inventari osas (raamatuuriluid, riitetekapid, laualambid ja muud). Kuid see ei saa olla mõnedes tubades esineva korralageduse põhjuseks.

Kõikide kasutamise alal esineb lohakust. Kõik üliõpilased pole veel aru saanud ühiskondliku vara hoidmise tähtsusest.

Ühiselamu olukorra vastu tun-

neb ühiselamu komandant sm. Laisarv vähe huvi. Ta on ühiselamus väga harv külaline. Ühiselamus elavatest üliõpilastest pole paljud komandanti näinudki. Kuidas elavad üliõpilased, millised on nende nõudmised ja ettepanekud — see sm. Laisarvesse ei puutu. Seltsimees Laisarv! On viimane aeg asuda oma kohustuste täitmisele.

Seevastu tuleb esile tösta kõrstatat sm. Sammalt, kelle hoolitsevat kätt võib kõikjal tunda. Näiteks tema algatusel on praegu ühiselamus kogu päev läbi saadaval kuum vesi. Sm. Sambla kohusetundliku töösse suhtumise eest on üliõpilased talle väga tänikud.

Kõigist mainitud puudustest võime lahti saada vaid kogu kollektiivi — nii üliõpilaste kui ka teenistujate ühisel nõul ja jõul.

E. MOKS (K-72)

В женских общежитиях

Совсем недавно студенткам химического факультета было предоставлено общежитие в новом доме по бульвару Ленина 5. Открытие этого общежития, распределение в нем студенток по учебным группам — все это создает нормальные условия для занятий, для успешной подготовки к зачетам и экзаменам. Но здесь, в этом, казалось бы благоустроенным общежитии, имеется еще много недостатков, которые могут повлиять на успех сдачи зачетов и экзаменов. Большинство из живущих здесь студенток III курса работают сейчас над курсовыми проектами; студентки 1 курса выполняют графические работы. Но, к сожалению, на 8 комнат имеется всего лишь две настольные лампы, а в комнате № 8, если бы такая и была, то ее просто некуда включить. В комнатах отсутствуют тумбочки, книжные полки, во многих комнатах книги лежат на полу.

Кроме того, до сих пор не ликвидированы дефекты допущенные во время строительства. В частности не изолированы водопроводные трубы, которые проходят через шкафы, в результате сырят стены и, портятся одежда. Отсутствует вентиляция, а также неисправлена канализация и водопровод.

Лучше обстоит дело в других женских общежитиях на Рахвакохту 3 и Пярну маантээ 6. Для занятий и консультаций на Рахвакохту 3 можно использовать красный уголок, который студсовет и староста должны привести в надлежащий порядок (поставить там достаточное для занятий количество столов и стульев). Для подготовки к зачетам по основам марксизма-ленинизма имеются труды классиков марксизма-ленинизма в библиотеке общежития, которую создала тов. Велламаа (К-32), имеется достаточное количество чертежных досок. Остается только самим студенткам с полной серьезностью начать подготовку к предстоящим зачетам и экза-

менам, а вновь избранному студсовету (педседатель Долик) нужно немедленно повлиять на отстающих (Румянцева — Л-31, Николаева — Л-14), которые до сих пор не ликвидировали своих долгов. О. ЛАЙДИНЕН (К-73)

Kommunistlikud noored S. Joosing, M. Raba ja A. Meier (K-II) pingsas õppetöös oma ühiselamu mugavas toas E. Viljaranna foto

БУФЕТ В ОБЩЕЖИТИЕ!

В прошлом году в общежитии на Кохту 4 был буфет. Изредка там было молоко и булочки, но всегда были пирожные, дорогие папиросы, бутерброды и шоколад. Поэтому там мало бывало студентов и буфет закрыли как нерентабельный.

Ничего нет проще чем закрыть буфет и отделяться от всяких хлопот и забот, в том числе и от забот о студентах общежития.

Нам кажется, что эту ошибку надо исправить, снова открыть буфет на Кохту 4 и снабжать его также, как снабжается буфет в главном здании ТПИ, пользующийся большой популярностью у студентов.

К. ЭЙГИ (MC-32)

Instituudi majandusmehed pole seni suutnud saavutada seda, et elamutevalitsus remondiks ühiselamu nr. 2 (Toompuiesteel) katuse. Praegu valitseb näiteks toas nr. 25 läbijooksevi vihmavene tööttu olukord, mis tihti teeb toas viibimise ebamugavaks ja õpmise lausa võimatuks. Viletsas olukorras on ka instituudi peahoone, soojustehnika laboratooriumi ja keemialahoonete katused. Mitme nädala eest lõhkus torn nende ehitiste katuseid, mida majandusosakond pole seni suutnud parandada ja mille tööttu paljudes ruumides läbijooksevi vihmavesi takistab tösiselt õppetööd.

See pole kapitaalremont, ka mitte jooksev, vaid lihtsalt läbijooksev (vasakul) ehk ujuv (paremal) remont J. Karmi karikatuur